

మధురమీనాక్షి

మధురమీనాక్షి ఆలయం! ఆ వున్నత ప్రాకారలూ, అవిశ్వాస హృదయంలో సహితం అనిర్వచనీయమైన భక్తిభావాన్ని వుదయింపచేసే ఆ గర్భాలయపు మసకచీకట్లూ, దూరదేశాలనించి యాత్ర వచ్చిన భక్తుల స్తోత్రపు శ్లోకాలవల్ల లక్ష్మమ్మగారి హృదయం కొత్త సంతోషంతో గంతులు వేసింది. కూతురు కాముడి ముఖంలోకూడా భర్త పోయిన పద్దెనిమిది నెలలనించి ఆవరించి వున్న అంధకారం తొలిగి, కొత్తకాంతి తాండవమాడింది. తోడు తీసుకొచ్చిన శేషయ్య దృష్టి కాముడి కళ్ళనించి ఆలయసౌందర్యానికీ, ఆలయ గాంభీర్యాన్నించి కాముడి నడుము వంపుల నాజ్ఞాకుకీ దుముకులాడుతోంది. ఆనాటి రాత్రి వుత్సవ ప్రారంభానికి జరిగే సన్నాహాలూ, హోమాలూ చూసేప్పటికీ వాళ్ళు ముగ్గురూ యింతవరకు దేవాలయాన్ని చూశామా. దేవతయెడ భక్తినెరుగుదుమా అనుకున్నారు. తెల్లని దీపాలతో గుడి వెలుగుతోంది. దీపాలకందని రాతిచెక్కడాల మధ్య యిరుకుకున్న చీకట్లు గాంభీరభావాన్ని వుద్భవింప చేస్తున్నాయి. సంగీతమేమీ అర్థంకాకపోయినా ఆ సన్నాయి మాధుర్యం యెండిన లక్ష్మమ్మగారి హృదయంలో పెద్దవెలితిని తోపించి బాధించింది. జాజిపువ్వులూ, గంధమూ, ధూపమూ, హారతి, తులసీ, గర్భాలయ పురాతనత్వమూ, అన్నీ కలిసి భూమికి చెందని ఆ ప్రమేయ సుగంధ మాధుర్యాన్ని కల్పించాయి. రైల్వో కనపడ్డ తేజమే కాముడి కళ్ళలో యింకా తీవ్రంగా కనిపించింది, లక్ష్మమ్మగారికి. తనెక్కడో చూసింది అట్లాంటిచూపుని, యెప్పుడో, ఒక్కసారి మాత్రం. యెక్కడ?

విగ్రహాలకి హారతిచ్చారు. వేదగానం చేస్తున్నారు. వుత్సవం బయటదేరపోతోంది. తాను కొంతదూరం వెళ్ళవచ్చు. కాముడూ, శేషయ్య యేరీ? అదుగో, ఆ మూలనుంచుని చూస్తున్నారు. యేమిటట్లా వున్నాయి వాళ్ళ మొహాలు? మళ్ళీ వుత్సవానందంలో ఆమె హృదయం లీనమయింది. సుందరేశ్వరుడూ. మీనాక్షి ఇద్దరూ రజిత నందివాహనం మీద బయటదేరారు పురసందర్శనానికి. జన్మం పావనమయింది.

2

వూరేగింపునించి చీలి నత్రంవేపు తిరిగేప్పటికి వొంటిగంటయింది.

ఓహూ! యేమి పట్టణము! యేమి దేవాలయము! యేమి భక్తి, రామేశ్వరయాత్రం పుణ్యలోకాలకై. పాపపరిహారార్థమై, చెయ్యాలని వచ్చింది లక్ష్మమ్మగారు. కాని ఇట్లాంటి విపరీతమైన ఆకర్షణగల యీ దేవాలయ మహత్యాన్ని చూస్తాననుకోలేదు ఆమె! యీశ్వరభక్తితో హృదయం మధురమైన గానాన్ని వినిపిస్తోంది. భర్త పోయింతరవాత పదేళ్ళు వృధాగా వొంటరిగా, పొలాలు చూసుకుంటో, ఆ వూళ్ళోపడి వుండకపోతే, అప్పుడేవచ్చి యిట్లాంటి పుణ్యక్షేత్రంలో కాపరమున్నట్లయితే! ఇకనైనా తను వెనక్కి వెళ్ళకూడదు.

కాముడో! కాముడూ వుంటుందేమో! ఆ శేషయ్యని పంపించెయ్యాలి! వాళ్ళకా స్నేహమేమిటి? యెందుకు నవ్వుతున్నారు నిష్కారణంగా! యెప్పుడూ చీకట్లో వెనకపడతారేం! యీరాత్రిగాలిలో యేదో విద్యుచ్ఛక్తి పరుగులెత్తుతున్నట్టుగా వుంది. వాళ్ళనవ్వు సహజంగా వినపడ్డంలేదు. యేమిటా అనుమానం తనకి? నిజమేనేమో! చీ, చీ, యీ పవిత్రక్షేత్రంలో అట్లాంటి ఆలోచన కూడా పాపమే. కానివాళ్ళ చూపులు! యెక్కడో చూసింది తను యిది వరకు-ఒకర్ని చూస్తేనే రెండో వారికి స్వర్గం వొలికినట్లు. ఒకరు పీల్చిన గాలి రెండోవారు పీలవడమే మహావరమైనట్లు, యేమిటిది? యెందుకట్లా! దాని అర్థమేమిటి? వాటికర్థం అదే? మొన్న రైల్వో గిన్నెలు కడిగేప్పుడు వాళ్ళవేళ్ళు కలుసుకుని అట్లానే ఆగడం తను చూడలేదు? కానీ యీ ఆకర్షణకి అర్థమేమిటి? యెందుకు? ఒకవేళ తన అనుమానం నిజమేమో! యీ ఆనందం, యీ వుత్సాహం, నూత్నశోభా, యీ వేళ్ళూ చూపులూ కలవడం యివన్నీ అవరసమేముంది-అందులో కాముడికి?

సత్రంలో చీకటిగదిలో పడుకుంటే, స్వర్గాన్ని వొదిలివచ్చి. మురికి కూపంలోకి వురికినట్లుంది ఆమెకి. ఆ యీశ్వర దంపతుల్ని. వజ్రపు నగల్ని, మతాబా వెలుతుర్ని; ఆ భక్తుల మధ్య తానూ ఆ ఆలయ సేవకురాలై వుండిపోకూడదూ? ఆ వాలికి వూడ్చి, ఆ పూలమొక్కలు పెంచి, రోజూ స్వామికి.....అంత అదృష్టమా తనకి! యీరాత్రి, యీనిద్ర, తన బద్దకం, అప్పుడప్పుడు కనబడేదగ్గు. అన్నీ యింక తనని వొదిలిపోవాలి. అవి భరించడం కష్టం, కొత్తలోకపు సుందరాదర్శాలామెనా కర్షించాయి. ఈ నూతన సృష్టిలోని నిగనిగలాడే అద్దపుద్వారాలు విడిబడి ఆమెని ఆహ్వానించాయి. మధురస్వరాలామె చెవులలో ధ్వనించాయి.

* * *

లక్ష్మమ్మగారు తన పదమూడోయేట కాపరానికి వెళ్ళింది. అంతకుముందే ఒకవిధంగా కొంచెం సరిగాని అభిప్రాయాలతో పెళ్ళి, కాపరం, వీటి నిజమైన అర్థం తెలుసు. గర్భాదానంరాత్రి సహజమైన సిగ్గుతో, అతన్ని చాలా అవస్థలు పెట్టింది. అతను భర్త అన్నీ, అతను యేం చేసినా అది ధర్మమేననీ, తను లోబడడం తన శరీరాన్ని అతని సంతోషానికి వప్పచెప్పడం, తన విద్యుక్త ధర్మమనీ, ఆమె పూర్వ జ్ఞానం ప్రోత్సహిస్తూ వుండడంవల్ల, తన కెంత బాధగావున్నా, అసహ్యంగా వున్నా అతని కోర్కెకి లోబడింది. కాని అతను చూపే ప్రేమా. ఆవేశమూ, ఆమెకి అర్థమేకాలేదు.

క్రమంగా దినాలు గడిచినకొద్దీ అట్లాంటి సంబంధం ఆమెకి అలవాలయింది. తరవాత యిష్టమయింది. కాని అదంతా రాత్రి పదిగంటలు, తెల్లారకట్ట అయిదుగంటల మధ్యనే. అప్పుడుకూడా అతనేదో ప్రేమకొంచెం చూపడం, (తరవాత అది కూడా లేదు) తనకిష్టమున్నా, లేకపోయినా అతనికి తన శరీరం యివ్వడం, అంతకన్నా యే మోహాన్నీ, ప్రేమనీ ఆమె యెరుగదు. లోకంలో స్త్రీ పురుష సంబంధమంటే, ఆమెకంటే అర్థం. భర్త పోయింతరవాత కొత్తలో కొంత కొంత జ్ఞాపకం వొచ్చినా, ఆ బాధతోపాటు. భర్తపోయిన

జ్ఞాపకం తట్టి ఆ విచారం యెక్కువై యీ శరీరబాధని మరిపించేది. క్రమంగా భర్తనీ భర్తతోపాటు ఆ విషయాన్నీ మరిచిపోయింది. భర్త వల్లనే తనకా అవసరం కలిగింది. భర్త లేకపోతే యింక తనకా ప్రసక్తి అవసరమేముంది? భర్త ఒక్కడే ప్రపంచంలో ఆమెకి పురుషుడు. అతనితో ఆమెకి పురుషులందరూ నశించారు.

3

దీపం వెలుతురు బైటనించి కళ్ళమీద పడడంచేత లక్ష్మమ్మగారు కళ్లు తెరిచి చూసి తను వంటరిగా వుండడం తెలుసుకుంది. యామైనారు వాళ్ళిద్దరూ? యింక సందేహం లేదు. తన అనుమానం అక్రమంగాదు. మొన్నటివరకూ కాముడి తరహా చూసి. భర్త వియోగంవల్ల బాధపడుతోందని యెంతో సానుభూతిని చూపిపోయింది. కాని కాముడి అనుభవంలో తను ప్రవేశించడం, ఆమె హృదయంలో స్థలము నాక్రమించడం చాతగాక వూరుకుని, తనకీ కూతురుకీ వున్న ఆ సహజమైన దూరాన్ని వ్యత్యాసాన్ని తలచుకుని బాధపడ్డది.

ఈ విషయం చూస్తే అసలు కాముడికి పోయిన భర్తమీద ప్రేమవుండివుంటుందా? “ప్రేమ” అనే మాటకి లక్ష్మమ్మగారి అర్థం వేరు. ఆమె భర్తపైన ఆమెకివున్న అనురాగమే, ఆమెకి ప్రేమ, అని అర్థం. తను పడ్డశ్రమా, బాధా వృధాకదా? యెంత ప్రేమతో తన హృదయం తల్లడిల్లింది! మరి కన్న కడుపు కదూ! తన కూతురే యిట్లా చేసేది! తన కడుపున పుట్టినపిల్లనా, తను అంత ముద్దుగా నీతులు చెప్పి పెంచుకున్న గారాబాల పిల్లనా యిది? కాముడు తప్పుమార్గాన పడడంకంటే, నీచవాంఛకు లోబడడంకంటే, పరాయి మొగాడికి ఆ శేషయ్యకి తనింతటి తుచ్చురాలనని యెట్లా తెలియచేసుకుందో, అది అర్థంకాలేదు. అభిమానం, రోషం, ధీరత్వం, వీటిని తన కూతురు, తనలోనించి పుట్టిన బిడ్డ, యెట్లా వొదులుకోగలిగింది? యిట్లాంటి అక్రమాలు అధమ జాతుల విషయంలో విన్నదిగాని, తన సాటివారిలో, తన వంశంలో యిట్లాంటి వెన్నడన్నా జరిగాయా? ఈ పెడబుద్ధులన్నీ ఆ ఆడబిడ్డలే నేర్పివుండాలి, వాళ్ళ పోకీళ్ళూ, వెకిలివేషాలూ లోకప్రసిద్ధం. వొద్దంటూవుంటే చదువు చూసి ఆ వంశంలో ఈ పిల్లనిచ్చారు. యింక వున్నాయి పుకార్లు....వాళ్ళు.... కడుపులు.... తలుచుకోనన్నా గూడదు అట్లాంటి సంగతులు, మధుర మీనాక్షి సన్నిధిలో.

మరి తను యిప్పుడేం చెయ్యాలి. వాళ్ళు యేంచేస్తున్నారో! ఛీ. ఛీ. రాత్రి దేవిదర్శనంచేసి వొచ్చి..... అసలు వాళ్ళిద్దరికీ యిట్లాంటి సంబంధం యెందుకో? సహజమైన యవ్వన ఆకర్షణ ఆమెకి అర్థంకాలేదు. తుచ్చులు చేసే పని అది. తన కూతురా! కూతురు మొహమూ, మృదువైన మాటలూ తలుచుకుంది. అసంభవం, కాము డిట్లాంటిపని చెయ్యదు. దాని మీద తను అన్యాయంగా అనుమానపడుతోంది. వాళ్ళిద్దరూ వూరికే బైటకూచుని వుంటారు. వుత్సవం చూడ్డానికి మళ్ళీ వెళ్ళారు. అంతే. తను అనుమానపడడం

నీచం....పడుకోబోయింది....కాని సత్రానికి వచ్చేప్పుడు రాత్రి వాళ్ళ గుసగుసలు, కాముడి వెలికినవ్వు! ఇది ఆపాలి. ఇట్లాంటిది జరగనీకూడదు. తన వంశంలో, శిష్టాచార సంపన్నమైన తన భర్త వంశంలో వీలేదు.

లేచి, బైటికి వెళ్ళింది. వరండాలోంచి చూసింది. అస్తమించేవెన్నెల్లో బావిగట్టున కాముడు వొక్కతే కనిపించింది. ఆమె స్వరూపమూ “పాస్పర్” (posture) చూస్తే, లక్ష్మమ్మగారి హృదయంలో గొప్పచలనం కలిగింది. కాముడినించి యేదో మోహశక్తి ఉద్భవించి ఆమెని కలవర పెట్టినట్లయింది. ముడివేసిన జుట్టు చెవులమీద పడుతూ, గుండ్రని బుజాలమీద తెల్లని పమిట కప్పుకుని కొంచెం ముందుకు వొంగి, తదేక దృష్టిగా మహాకాశంలోకి చూస్తోంది? శేషయ్య ఏడీ? తనకి తెలీని యే ప్రబలవాంఛ ఆ కాముణ్ణి పీడిస్తోంది? మరేదన్నా పిశాచం కాదుకద? ఆ తలపులతో కాముడిమీద మాతృప్రేమ పొంగింది లక్ష్మమ్మగారికి. పాపం కాముడు యేదో బాధలో, అవస్థలో వుంది. తను సహాయపడాలి. ప్రేమా, కరుణా చూపాలి. ఇందాకణ్ణించి యెంత అన్యాయంగా, విరోధంగా తలుచుకుంది దాని విషయం! వెళ్ళి కావిలించుకుని, కాముణ్ణి అడిగితే! ఇదివరకటిమల్లనే మొహం తిప్పేసి, వూరుకుంటుందేమో! తనకి ఆ విచారంలో బాధలో స్తలం లేకుండా చేస్తే కాముడు! ఆ గాయం తను ఓర్చుకోలేదు. తన కూతురు తనని దూరంచేస్తే సహించలేదు. కాని పాపం, ఎంత బాధపడుతోందో! యెందుకు? ఒకవేళ కామం వల్లనేమో! నీచమైన తుచ్చమయిన పశుత్వంవల్లనేమో, స్త్రీకి అట్లా వుంటుందా! కాదు. ఆ శేషయ్య యేదో చేస్తున్నాడు. దీని మనసుని విరిచాడు. పాడు చేశాడు. దురూహాలు ప్రవేశపెట్టాడు. తనెంత గుడ్డిగా వీణ్ణి నమ్మి తీసుకొచ్చింది! వాడే! వాడే! పాపం, వాడి మాయలోపడి తన కూతురట్లా అయింది. అంతే! స్త్రీకి సహజంగా నిర్వ్యాజంగా ఇట్లాంటి పాడు వూహా పుట్టదు. ఇప్పుడేం చెయ్యాలి? ఎట్లా కపాడ్డం కాముణ్ణి!...

.....కాముడు కొంచెం ముందుకి వొంగింది. చేతులు కొంచెం ముందుకి కదిల్చింది. శేషయ్య కాముడి దగ్గిరిగా వచ్చేప్పటికే, లక్ష్మమ్మగారి శరీరంలో విద్యుల్లతలు పైనించి కిందికి వేగంతో పరుగులెత్తినట్లయింది. యెందుకు తనకీ ఆరాటం? యేమిటా తీవ్రమయిన చూపు కాముడి కళ్ళల్లో? తనెప్పుడూ అట్లా చూడలేదే. ఎవరినీ? ఆమె ఎందుకట్లా చూడడం? తను అట్లా చూస్తేమాత్రం తన భర్తకి అర్థమయేదా, దాని కర్ణమేమిటి? మోహంతో స్త్రీ పురుషుడివైపు పంపే సహజమయిన వాల్చూపులు కానీ, కామంతో నిండి బరువైన దీర్ఘదృష్టులు కానీ ఆమెకి తెలీవు.

శేషయ్య కాముడి దగ్గిరిగా నుంచున్నాడు. కాముడు అతని భుజంమీద నాలుగు వేళ్ళేసింది. లక్ష్మమ్మ వొళ్ళంతా ఝల్లుమన్నది. ఆమెమీదే యెవరో చేతులు వేసినట్లయింది. ఈ కొత్తభావమూ, రసనా, యేమిటివి? సహజమయిన యవ్వనభావోదయం అప్పటికి కలుగుతున్నట్లుందామెకి. శేషయ్య మెడచుట్టూ చేతులువేసి కాముడు అతనికేసి వాలింది.

ఇంక చూడలేక లక్ష్మమ్మగారు కళ్ళు తిప్పుకుంది. లోకమంతా, ఒక వస్తువునొకటి ఆకర్షిస్తున్నట్లయింది. తన హృదయాన్నెవరట్లా పిలుస్తున్నారు. యెవరు? యేమిటీ వెలితి? యేం కావాలి? అనుభవం అని కొంచెంగా స్ఫురించింది. తను ప్రేమించాలి. తను ఎవరినన్నా కావాలని కోరాలి. నరాలన్నీ కొత్తబాధతో లాగాయి. తలతిప్పేసుకుని చీకట్లో నడిచి రోడ్డుమీదికి వెళ్ళింది. నడిచి వెళ్ళిపోతోంది. తోవ సంగతి ఆలోచించకుండా, తన కేదోకావాలి. ఈ లోకమంతా వెతికైనా, తను కనుక్కోవాలి. ఆ చూపు, కాముడికళ్ళలో చూపుని, ఇప్పుడు తెలిసింది. తన భర్త కళ్ళలో చూసింది.

4

గత జీవితంలోంచి రెండు పటాలు కళ్ళముందు నిమిషంలో తిరిగాయి. తను కొత్తగా కాపరానికి వెళ్ళిన రోజుల్లో, ఒకరాత్రి లక్ష్మమ్మ పక్కమీద పడుకోగానే, మామూలు ప్రకారం భర్త ఆమెవేపు తిరగకపోతే నిద్రపోతున్నాడని, తనూ పడుకుని నిద్రపోయింది. కొంత సేపటికి అతను ఆమెచుట్టూ చెయ్యేసి లేపాడు. కళ్ళువిప్పి, సిగ్గుపడి, సంతోషంతో, కళ్ళుమూసుకుంది.

“నువ్వెప్పుడొచ్చావు?”

“అప్పుడేవొచ్చి నిద్రపోయినాను.”

“మరి నన్ను లేపలేదేం?”

“మీరు నిద్రపోతున్నారు”

“లేపకూడదా?”

అతనిచేతుల్లో కంఠంలో బాధ వినపడుతోంది.

“ఎందుకు?”

“నే నెందుకు లేపాను నిన్నిప్పుడు?”

ఏం చెపుతుంది?

మళ్ళీ అడిగాడు.

“మీకు నేను కావాలిగనక”

“మరి నేను నీకక్కర్లేదూ?”

యేం తమాషాప్రశ్న. ఆయన తనకి కావలసి రావడమేమిటి? ఆజ్ఞాపించడానికీ, అనుభవించడానికీ, తను ఆయన కవసరం. కాని ఆయనని తను కోరడమేమిటి? తమాషాగా మాట్లాడుతున్నారు. నవ్వింది. ఆయన తనమీద ప్రేమచూపితే బావుంటుంది. నిజమే. కాని చూపకపోతే యేమీ లేదు. పగలంతా పనులతో సరిపుచ్చుకోటంలా, అట్లానే రాత్రులూ నిద్రపోతుంది. తనకి కావలసి రావడమేమిటి?

ఇంకో రాత్రి!

“నన్నెప్పుడూ ముద్దుపెట్టుకోవేం?” అన్నాడు.

పెట్టుకుంది.

“కాదు. నేనడక్కండా”

“ఎందుకు!”

“ముద్దుపెట్టుకోవాలనిపించదూ?”

“ఊహా”

“నేను బావుండనా?”

“బావుండరూ...”

“అయితే?”

“ఐతే ముద్దుపెట్టుకోడ మెందుకు?”

“నేను ముద్దుపెట్టుకుంటే నీకు బావుండదూ?”

“చాలా.”

“మరి నువ్వు నన్ను ముద్దుపెట్టుకుంటే, నాకట్లా వుండదూ!”

“మీకు బావుంటుందా?”

“కాదు మరి....”

“సరే పెట్టుకుంటాలెండి. కాని మరిచిపోతాను.”

5

యిట్లా తనకోసం, సహజంగా తనంతట తనకే ఉద్భవించే ప్రేమకోసం విచారపడి పోయినాడు గావును! పాపం యీ రాత్రి ఇక్కడ ఉంటే! అబ్బా! యేమిటీబాధ తనకి? యెవర్నన్నా కావలించుకోవాలి. ప్రేమించాలి తనవారుగా, తన హృదయాన్నంతా అర్పించి, తనని తనే మరిచిపోయి, రెండోవారై-యెవర్నీ? యెక్కడ? యెట్లా? పురుషస్పర్శని తలుచుకున్నప్పుడల్లా ఆ భర్త రూపమే ఆమె ముందు నిలుచుంది. అతను తప్ప ఇంతవరకు పురుషుడమెకి లేడు. కాముడు శేషయ్యవంక యెట్లా దగ్గిరికి మెడని వంచుకుంది? యెట్లా తీసుకుంది? తను, తనుకూడా అట్లా ఈ రాత్రి ఇప్పుడే-యేడీ అతను? ఆ జాలికళ్ళు. చిన్న మీసాలు, వుత్తరియ్యపువొంపు. మెడమీద ఆ చిన్నమచ్చ, ఏడీ! యెట్లా ప్రేమించకుండా వొదిలింది అతన్ని అన్నాళ్లు! యామయింది తన హృదయం? తనే అతన్ని ఈవిధంగా కోరివుంటే, ఆ నాలుగు సంవత్సరాలూ, కలవలె, సుందరకాంతివలె, స్వర్గశయ్యవలె, యెట్లా, గడిచిపోయేవో! అతని కంఠశబ్దమే, అతని చిన్న చూపులె, కదిలే అతని పెదవులూ, మహావరాలుగా, యెట్లా గడిచిపోయేది జీవితం? చచ్చిపోయేవాడా? చచ్చిపోనిచ్చేదా? తనంత

ప్రేమిస్తే తననించి వెళ్ళేవాడా? భర్త రూపం పక్కన దిగులుగా నుంచున్నట్టు తోచింది. చేతుల్లోకి, పెదిమల దగ్గిరికి యెట్లా తీసుకోడం?

“నిజంగా నీమీద ప్రేమ కలిగింది. నువ్వు కావాలినాకు. నువ్వే అని యెట్లా చెప్పడం? యెన్నాళ్ళనించి మరిచిపోయింది అతన్ని?.....

.....రోడ్డుకి అడ్డంగా యెర్రని దీపాలుపెట్టి కర్రలు కట్టిఉన్నాయి. వెనక్కి తిరిగింది. ఇంటికి వెళ్ళాలా? ఎక్కడ ఇల్లు? ఏ వూళ్ళోవుంది తను? ఎట్లా ఆ సత్రం దగ్గిరికి పోవడం. అక్కడ వాళ్ళిద్దరూ?! వెంటనే కాముడిపైన అనివార్యమైన సానుభూతి తోచింది. ఆమె అనుభవంపైని వాత్సల్యం కలిగింది. ఆమె చూపులు అర్థమౌతున్నాయి. మెల్లిగా లక్ష్యమ్మగారి జ్ఞానాకాశంలో మబ్బులు తొలిగిపోయి వెన్నెల బయటపడ్డది. కాముడి వాంఛ సహజంగా కనపడ్డది. కాని పరాయి మొగవాడితోనా? కాముడే ఆ విధంగా కాముడి భర్తవేపు చూస్తే ఆ ఆనందాన్ని, రసోద్రేకాన్ని చూసి ఆశ్చర్యపడి సంతోషించి వుండును లక్ష్యమ్మగారు. కాని ఆ శేషయ్యవేపు! చీ! చీ! పాపం! ఘోర పాపం! తన వంశపు కీర్తి! తన పేరు? తన భర్త మర్యాద! చీ! చీ! తనేం చెయ్యాలి? తన కెందుకదంతా? కాని ఇంకెవరున్నారు! తన విధే. ఆ తలపుతో ఆమె మనసులో నీరసం తోచింది. మీనాక్షి సన్నిధిలో భక్తితో కళ్ళుమూసుకో తలచుకున్న తనకెందుకీ కష్టమంతా? ఎందుకీ సమస్యలన్నీ? వాళ్ళిద్దర్నీ తనెట్లా విడతీయ్యటం? విడదీస్తే కాముడు ఇట్లా తనవలెనే బాధతో.... తన కూతురువేపు ప్రేమ వెల్లి విరిసింది. పాపం, అంతకోర్కెతో యవ్వనంలో భర్తలేక వొంటరిగా యెట్లా భరిస్తుంది? ఏంచెయ్యాలి తను దాన్ని సంతృప్తిపరచడానికి? వెళ్ళి కావిలించుకుని.

“కాముడూ, నీ బాధ నాకర్థమౌతోంది. భయపడకు...ఆనందంగా...” చప్పున ఆశ్చర్యంతో ఆగింది. తనే! ఈ పాడుపనిని వొప్పుకోడం! తనకే ఇట్లాంటి ఆలోచనలు! వాళ్ళిద్దరికి తుచ్చమయిన ఆ కామాన్ని వొప్పుకుని ఆ చర్యల్ని చూస్తో, దినదినమూ...వాళ్ళ ప్రేమ సంబంధాన్ని భరిస్తో... వీల్లేదు. వాళ్ళమీద కోపం కలిగింది. అదేం పని....సిగ్గులేక? పాపం! ఘోరపాపం! యెవరికన్నా తెలిస్తే తనవూరు వెళ్ళింతరవాత లక్ష్యమ్మ కూతురని వూరివాళ్ళందరూ! కాముడికి కడుపొస్తే? తల తిరిగింది. తనేం చెయ్యాలి? ఈ శేషయ్యని పంపెయ్యాలి. కాని వెడతాడా? ఆ చూపు, ఆ ఆకర్షణ... వాళ్ళిద్దరూ ఇప్పుడేంచేస్తున్నారో! ఇంకా దగ్గిరిగా జరిగి గదిలోకే వెళ్ళి....యెట్లా! తనకేది శరణ్యం? వెంటనే తానెవరికన్నా అట్లా గాఢంగా, తన ప్రేమశక్తి నంతటితోనూ...ఈ రాత్రే తనభర్త కావాలి. లేకపోతే తనే భర్త దగ్గిరికి వెళ్ళాలి. వెళ్ళి, దగ్గిరిగా, అబ్బా! తనో! తనకో! యేవరినన్నా తనూ అట్లానే....ఇప్పుడే, యీ రాత్రే మళ్ళీ భర్తజ్ఞాపకం వొచ్చాడు. అతను కావాలి. ఎట్లా యెట్లా? ఐనా తనే ఆ యాత్రచేసి, అతని పాదాలమీద వాలి, తన పశ్చాత్తాపం తెలియచేసి....వెళ్ళి పోవాలి. వెంటనే అతని దగ్గిరికివెళ్ళి, దగ్గిరిగా...గట్టిగా...అబ్బా! చేతులు జొచింది. ఆకాశంవేపే వుత్తచేతుల్ని

శుష్కించిన తన రొమ్ము దగ్గరిగా లాక్కుని వొత్తుకుంది. ఒళ్ళు, తొడలు, రొమ్ము అన్నీ ముందుకు జరిపినుంచుంది.

“నీమీదే...నీమీదే.....నువ్వే....నిన్నే....” అంది బిగ్గిరిగా. రహస్యం చెపుతున్నట్లు. అతన్ని తలుచుకుంటే ఇంకా పోయిన ఆనాటి వలె చిన్నవాడుగా కనబడ్డాడు మనసుకి తనభర్త కావాలి. ఎవరన్నా రుషి ఆ నిమిషాన...యెవరన్నా దేవత; మధురమీనాక్షి! భగవతి! ప్రేమజనని మీనాక్షి! ఆమె ఎవరు? సుందరేశ్వరుడూ మీనాక్షి! ఊరేగుతున్నారు. అదుగో మధుర సన్నాయి! పరిగెత్తింది ఆవేశంతో. భర్త భర్త కావాలి....

6

వూరేగింపు....తెల్లని మతాబు వెలుతురులోకి వెళ్ళింది. అదుగో మీనాక్షి! రత్నహారాలతో బనారసు కండువాల కింద వెలిగిపోతోంది. జగద్దంపతులు. తపస్సుచేసి, అగ్నిగుండంలో దూకి, పతిని తెచ్చుకుంది. “నా భర్త, భర్త నియ్యవూ? తల్లీ తల్లీ నామీద కరుణించి భర్త నియ్యవూ?....పరిగెత్తింది. భక్తి ప్రేమా హృదయంలో పొంగిపోయినాయి. “తల్లీ, మీనాక్షి, నా భర్త.....” జాజిపువ్వులూ, సాంబ్రాణి వాసనా, భక్తుల కీర్తనలూ, సన్నాయిపాటా, పరిగెత్తి రథం ముందు నించుంది. ‘తల్లీ వొచ్చాను నా ప్రార్థన విను. నా ప్రేమకి, నా మోహానికి నా భర్త... భక్తుల పాలిటి కల్పతరువూ! మీనాక్షి, వొస్తున్నా నీ దగ్గరికి!’ యెగిరి నడిచే రథం మీద దూకింది; కాలుజారింది. మీనాక్షిపైన వేసిన వూలదండలూ, వుత్తరీయం పట్టుకుని వేళ్ళాడింది. వక్షంమీద ఆనుకున్న చేత్తో ఇంకా ఆ దండా వుత్తరీయం పట్టుకునే కిందపడ్డది. ఆమె నడుం మీదనించి రెండు చక్రాలూ పోయినాయి.

ప్రచురణ : (కర్మమిట్లాకాలింది కథలు), స్టూడెంట్స్ బుక్ సెంటర్, 1958